

popular

Integrovaný projekt LIFE – Zlepšenie kvality ovzdušia

Zlepšenie implementácie programov na zlepšenie kvality ovzdušia na Slovensku posilnením kapacít a kompetencií regionálnych a miestnych orgánov a podporou opatrení v oblasti kvality ovzdušia

Doba trvania: 1/1/2020 - 31/12/2027

Prečo náš projekt vznikol?

- Zhoršená kvalita ovzdušia v slovenských mestách aj na dedinách
- Nízke pracovné kapacity pre túto oblasť na úrovni štátu
- Slabá prepojenosť štátu, samospráv a občanov
- 5000 predčasných úmrtí ročne na Slovensku
- Nízke povedomie o závažnosti problému
- Obmedzené možnosti monitorovania kvality ovzdušia

Základné údaje projektu

- Projekt trvá 8 rokov
 - od 1/1/2020 do 31/12/2027
- Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej komisie
- Financované sú tieto opatrenia:
 - Manažéri kvality ovzdušia (15)
 - Mobilné monitorovanie kvality ovzdušia
 - Vzdelávacie aktivity
 - Osvetové aktivity
 - Koordinácia celého projektu
- Hlavné oblasti záujmu: vykurovanie, doprava
- Partneri projektu :

Projekt má za cieľ vytvoriť celoslovenský tím odborníkov na kvalitu ovzdušia a v priebehu projektu zamestnať viac ako 40 ľudí, ktorí sa budú venovať problematike kvality ovzdušia.

Manažéri kvality ovzdušia

Projekt spolu zamestnáva 15 manažérov kvality ovzdušia:

- 4 na MŽP SR, 4 na SAŽP, 7 na VÚC
- Manažéri kvality ovzdušia:
- poskytujú poradenstvo a podporu orgánom pri plánovaní účinných opatrení v oblasti kvality ovzdušia - revízia a aktualizácia PZKO*
 - šíria osvetu o dôležitosti dobrej kvality ovzdušia

*Program na zlepšenie kvality ovzdušia

https://www.oplyne.info/wp-content/uploads/2015/03/iStock_000022326802_Full.jpg

Demonštračné aktivity a zelené opatrenia

- Demonštračné projekty zamerané na vykurovanie domácností v prepojení na energetickú efektívnosť
 - Praktické ukážky správnych techník vykurovania
 - Meranie kvality palivového dreva, zhodnotenie základného stavu vykurovacieho zariadenia, príp. tepelnoizolačných charakteristík rodinného domu
- Zelené opatrenia

Informatívny monitoring kvality ovzdušia

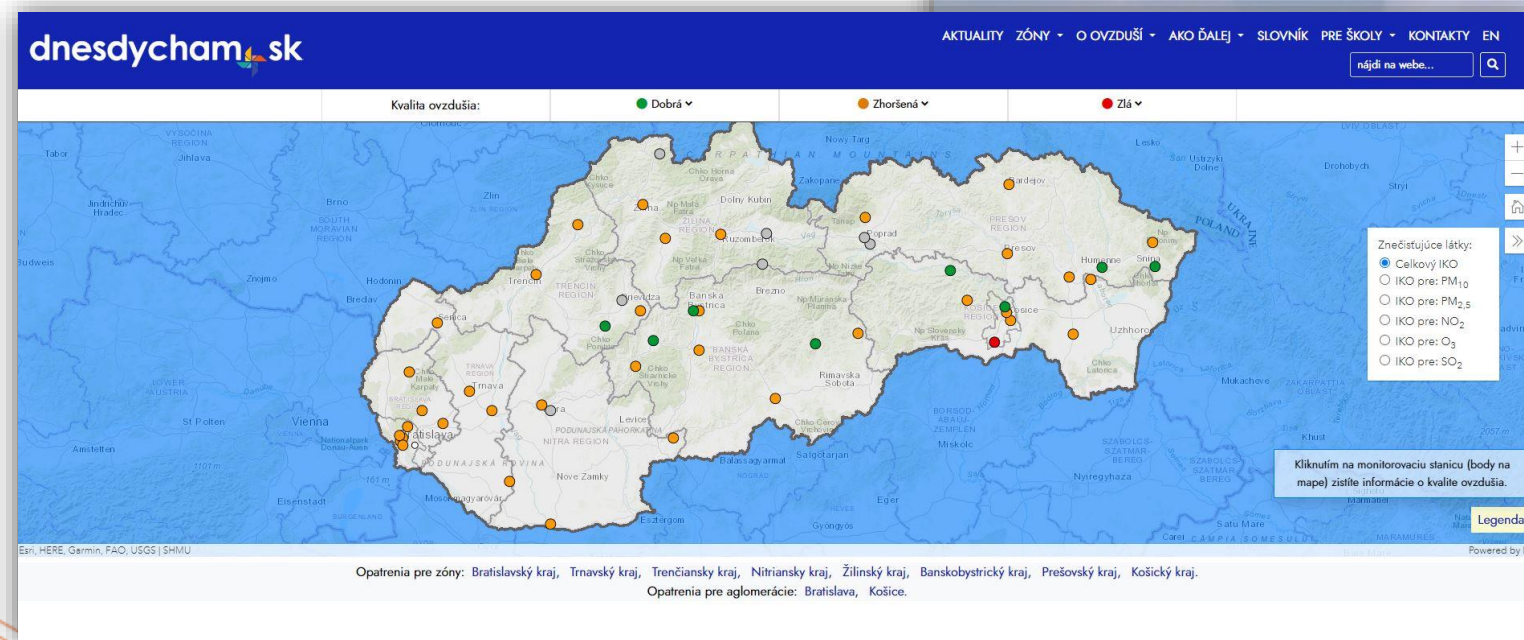
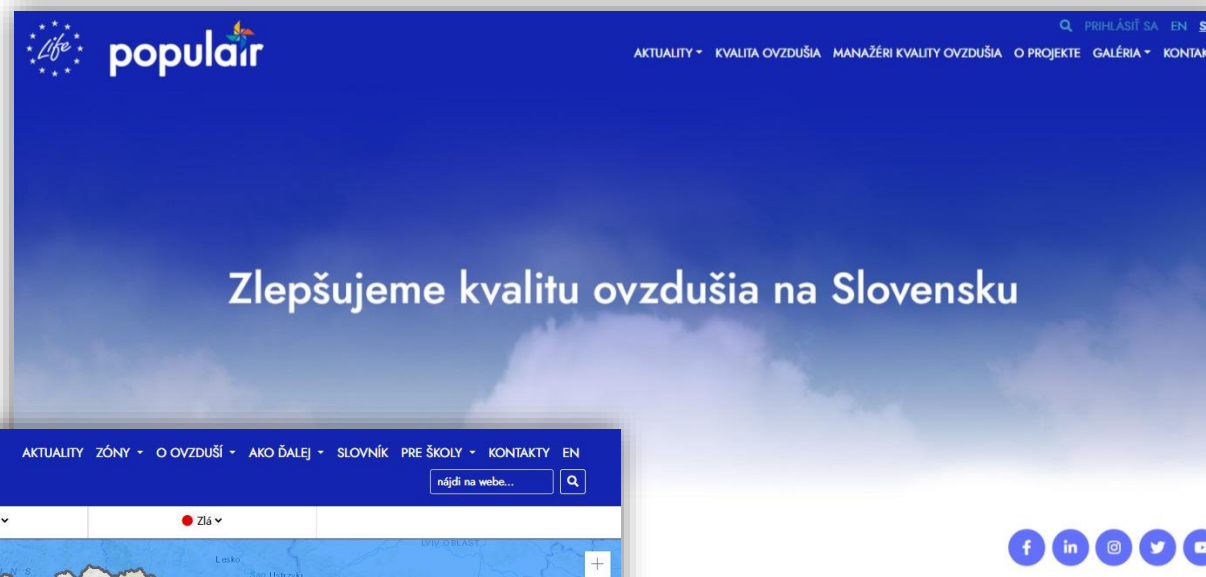
- Informatívny monitoring kvality ovzdušia
 - Merania ultrajemných častíc z dopravy, vykurovania domácností a vnútorného znečistenia
 - Informatívne meranie kvality ovzdušia pomocou dronu a senzorov
 - Mobilný monitoring kvality ovzdušia (doteraz 13 lokalít)

Informácie o kvalite ovzdušia

Projektu LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia

- www.populair.sk
- www.dnesdycham.sk

- www.populair.sk

Všeobecný kontakt:
info@populair.sk

Pre médiá:
media@populair.sk

Korešpondencia:
Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava

Pracovisko:
Šafárikovo nám. 4, 811 02 Bratislava

Na stiahnutie:
[Logo](#) [ZIP, 3,3 MB]
[Dizajn manuál](#) [PDF, 341 kB]

Kontaktné osoby

Gabriel Adamek koordinátor	gabriel.adamek@enviro.gov.sk
Zuzana Kopinová projektový manažér	zuzana.kopinova@enviro.gov.sk
Simona Belejová projektový asistent	simona.belejova@enviro.gov.sk
Veronika Basta odborný manažér	veronika.basta@enviro.gov.sk
Anastasiya Belak odborný manažér	anastasiya.belak@enviro.gov.sk
Andrea Žitňanová komunikačný manažér	andrea.zitnanova@enviro.gov.sk

Kontaktujte nás

Vaše meno*

Váš e-mail*

Región*

Obec

Zvoľte kategóriu*

Vaša správa*

* Odoslaním formulára súhlasím so spracovaním osobných údajov.
Projekt LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia bude spracovávať vaše údaje uvedené v tomto formulári len na účely riadneho vybavenia vašej požiadavky, podnetu alebo otázky.

Test – číselník*: 2 + 3 =

Odoslať

Vplyv emisií na kvalitu ovzdušia v rámci Európy

08. 06. 2022 | Mobilita

Zhoršená kvalita ovzdušia trápi dodnes nejedného Európana a to najmä v mestských oblastiach. Zatiaľ čo emisie látok znečisťujúcich ovzdušie a ich koncentrácie v okolitom ovzduší za posledné dve desaťročia v Európe výrazne klesli, kvalita ovzdušia zostáva v mnohých oblastiach nízka.

Čistejšiemu ovzdušiu môžu prispieť aj alternatívne zdroje tepla

07. 06. 2022 | Vyukurovanie

Tepelné zdroje sú v súčasnosti veľmi diskutovanou témou. Zdroje energií sme brali ako samozrejmosť, lenže situácia v tomto segmente sa teraz mení doslova z minúty na minútu. Vyberali sme si dodávateľov len podľa ceny. Teraz sa už výber zužuje na tých, ktorí nám dokážu dodať teplo a cenu máme jednoducho akceptovať.

Na ďalšiu vykurovaciu sezónu sa pripravte už teraz

26. 05. 2022 | Vyukovanie

Teraz je ten správny čas pripraviť sa na ďalšiu sezónu. Kotly, krby, kachle, či pece, ktoré nám počas zimných dní pomáhajú udržiavať teplo domova, treba vyčistiť, skontrolovať a v prípade potreby na nich vykonať patričnú údržbu.

Nadchádzajúce podujatia:

07.09.2022

ČISTEJŠIE OVZDUŠIE V NAŠICH OBCIACH – AKO NA TO?

Workshop o možnostiach zlepšenia kvality ovzdušia v obciach s dôrazom na environmentálne šetrnejšie spôsoby individuálneho vykurovania.

Adresa: sever Slovenska

11.10.2022

S CENTRÁLNÝM ZÁSOBOVANÍM TEPLOM K ČISTEJŠIEMU
OVZDUŠIU

Workshop o význame centrálneho zásobovania teplom (CZT) z hľadiska zlepšovania kvality lokálneho ovzdušia.

Adresa: východné Slovensko

November 2022

termín upresníme

UDRŽATELNÁ MOBILITA - DOBRÉ PŘÍKLADY Z PRAXE

Pohľady, ako sa samosprávy popasovali s riešeniami v prospech udržateľnej mobility a zosúladiли prvky dopravy s rozvojom a zachovaním zelenej infraštruktúry

Kategória:

➔ Najnovšie

 Nezaradené

Vykurovanie

Archív:

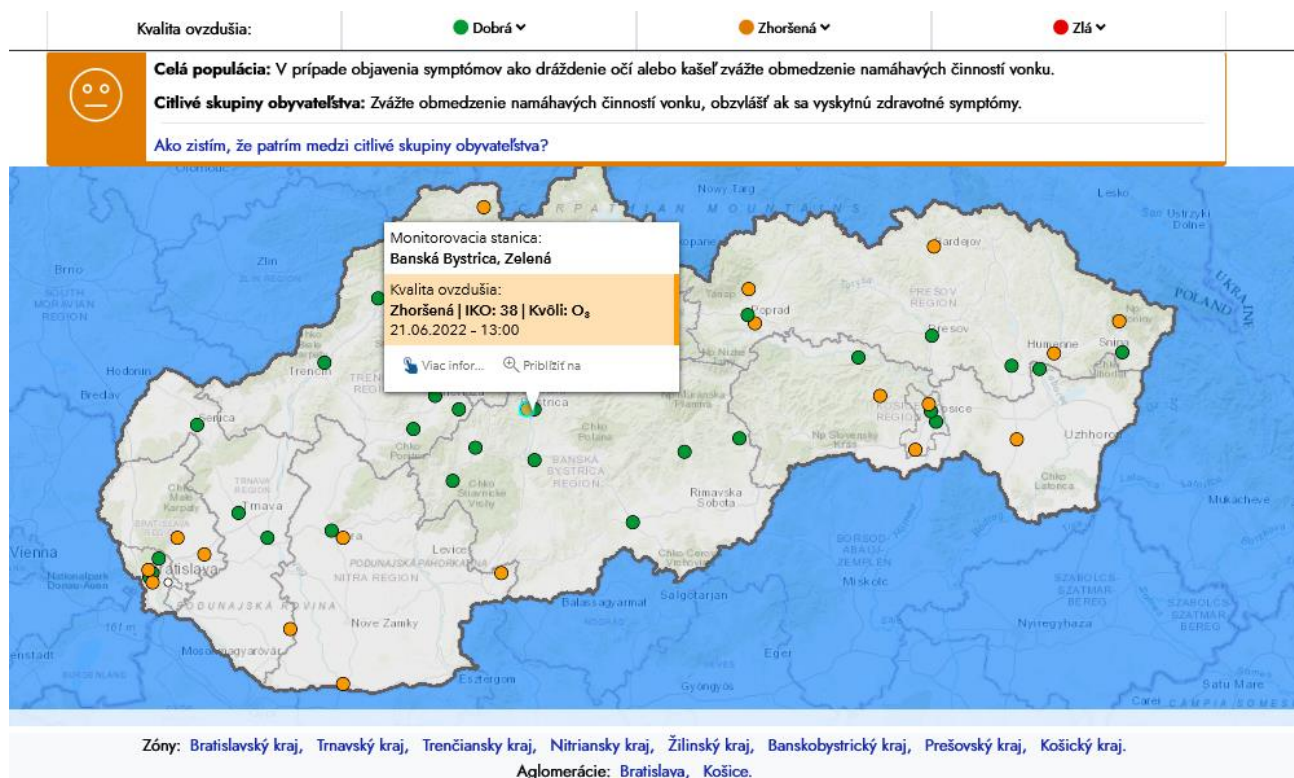
2022

2021

2020

Stránka dnesdycham.sk

- www.dnesdycham.sk

Možné účinky na zdravie

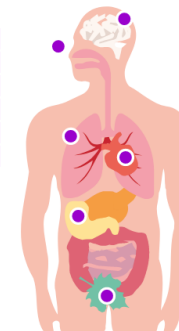
Dýchanie je základná a nepretržitá potreba nielen pre nás, ale aj pre všetko živé na Zemi.

Väčšina ľudí si stále neuvedomuje priamy súvis znečistenia ovzdušia s kvalitou ich zdravia. Alergie, ochorenia dýchacej sústavy alebo srdcovocievne ochorenia si ľudia často krát nespájajú so znečisteným ovzduším, skôr akceptujú, že pôvod ich ochorenia je napr. v ich zlej životospráve, prípadne prameni zo stresu. Je to pre nich uveriteľnejšie. Zdravotníci však upozorňujú, že znečistenie ovzdušia je v súčasnosti jeden z významných faktorov, ktorý ovplyvňuje zdravie ľudskej populácie.

Možné účinky:

- zhoršenie respiračných ochorení (astma, bronchitída)
- zhoršenie srdcovocievnych ochorení (srdcové záchvaty, nepravidelný pulz)
- dráždenie očí, nosa a hrdla
- vplyv na centrálny nervový systém (únava, bolesti hlavy, závraty, zvracanie)
- riziko rozvoja nádorových ochorení
- vplyv na reprodukčný systém
- zmeny v zložení krvi
- alergické reakcie a zápal
- poruchy imunitného systému

Semafor kvality ovzdušia

 Kvalita ovzdušia: dobrá	
Celá populácia	Užite si svoje obvyklé vonkajšie aktivity. Otvorte okná a vpusťte dnu čerstvý vzduch.
Citlivé skupiny obyvateľstva	Užite si svoje obvyklé vonkajšie aktivity. Otvorte okná a vpusťte dnu čerstvý vzduch.
 Kvalita ovzdušia: zhoršená	
Celá populácia	V prípade objavenia symptómov ako dráždenie očí alebo kašeľ zvážte obmedzenie namáhavých činností vonku. Vetrajte len krátko a intenzívne.
Citlivé skupiny obyvateľstva	Zvážte obmedzenie namáhavých činností vonku, obzvlášť ak sa vyskytnú zdravotné symptómy. Namiesto vetrania vždy použite čističku vzduchu.
 Kvalita ovzdušia: zlá	
Celá populácia	Pokiaľ je to možné presuňte namáhavé činnosti v exteriéri na inokedy. Znížte frekvenciu vetrania, prípadne zapnite čističku vzduchu.
Citlivé skupiny obyvateľstva	Vyhňte sa namáhavým aktivitám vonku. Nevetrajte, resp. vetrajte v nevyhnutných prípadoch. Zapnite čističku vzduchu. V krajných prípadoch zvážte použitie respirátora.

populair

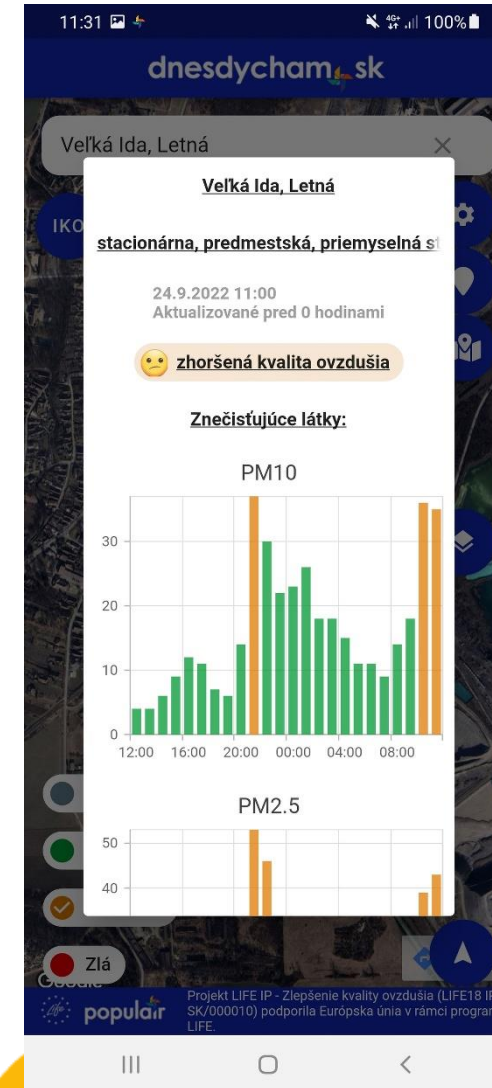
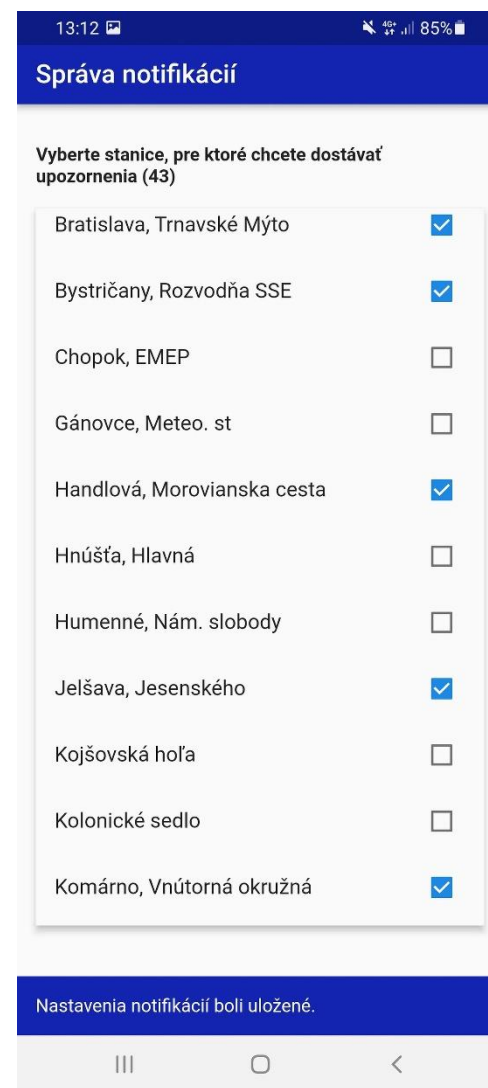
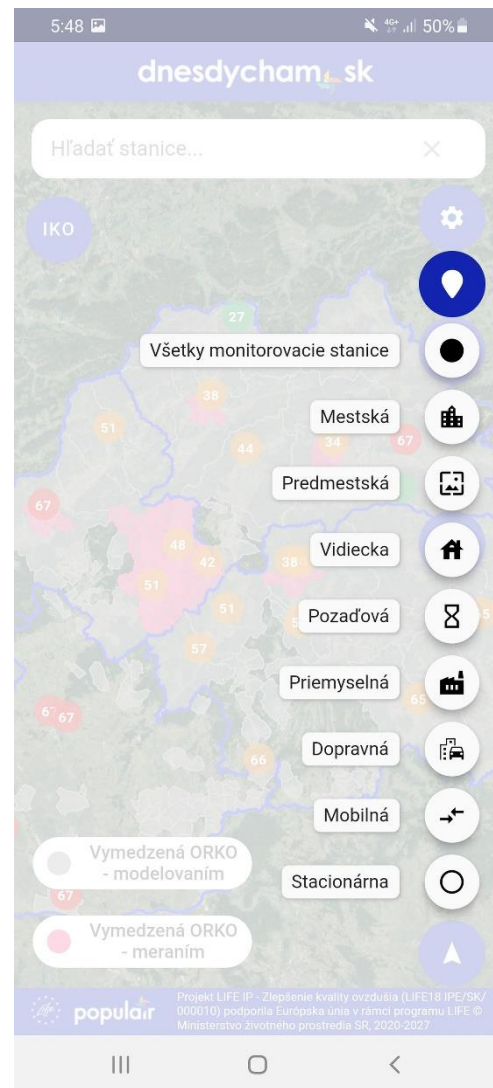
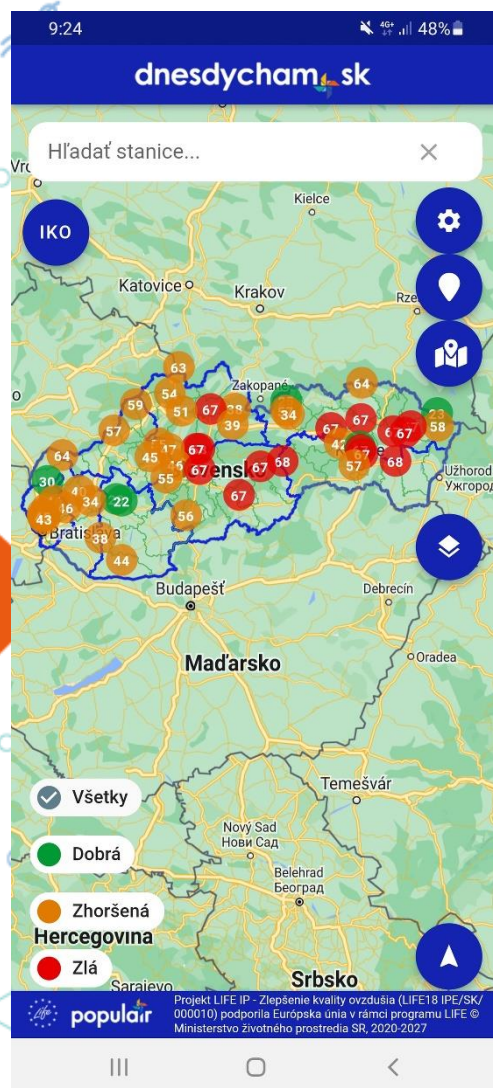
Aplikácia Dnes dýcham

ZÍSKAJTE TO NA
Google Play

Stiahnuť na
App Store

Podujatia, workshopy a semináre

- <https://www.populair.sk/sk/podujatia>

Aktivity na školách

NAŠA ŠKOLA MERIA ZNEČISTENIE OVZDUŠIA Z DOPRAVY

Milé žiačky a žiaci, milí dospeláci,

naša škola je jednou zo 6 škôl z nášho kraja, v ktorej sa bude najbližšie 4 týždne merať znečistenie ovzdušia z dopravy. Pre úspešnosť experimentu v tejto fáze nemusíte meniť svoje doterajšie cestovné návyky 😊

Prečo vôbec meriame znečistenie ovzdušia?

Cestná doprava je jedným z hlavných zdrojov znečisťovania ovzdušia na Slovensku. Mnohé školy sú umiestnené na frekventovaných uliciach, pri hlavných cestných ťahoch či parkoviskách. Zároveň fenomén dnešnej doby „rodičovské taxi“ znečisťovanie z dopravy v okolí škôl každé ráno znásobuje.

Prečo meriame kvalitu ovzdušia práve v okolí škôl?

Deti sú obzvlášť citlivé na účinky znečistenia v ovzduší, pretože dýchajú rýchlejšie ako dospelí, a tak sa do ich organizmu dostáva viac škodlivín. Ich dýchacie cesty sú užšie a pľúca sú stále v štádiu vývoja, preto sú problémy v dôsledku vdychovania znečisťujúcich látok u nich závažnejšie a trvajú dlhšie.

Prečo naša škola?

Splnili sme nasledujúce kritéria v rámci vyhlásenej výzvy:

1. Naša škola sa nachádza v blízkosti rušnej cestnej komunikácie, rušnej križovatky, väčšieho parkoviska, či v blízkosti priemyselnej alebo obchodnej zóny.
2. Máme záujem o enviro vzdelávanie.
3. Máme na škole žiakov, ktorých zaujímajú nezvyčajné úlohy, tímová práca a aktivity v teréne.

Viac o projekte nájdete na:

www.populair.sk

www.dnesdycham.sk

Organizátor výzvy: Projekt LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia

Projekt LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia (LIFE18 IP/SK/000010) podporila Európska únia v rámci programu LIFE. Projekt je spolufinancovaný z prostriedkov štátneho rozpočtu SR a prostredníctvom MŽP SR.

Informačné materiály

Viete, čo dýchate?
Všetko, čo by ste chceli vedieť o kvalite ovzdušia na Slovensku

 Banskobystrický kraj

Ovzdušie, doprava a deti
Metodická príručka pre školy aj neformálne vzdelávanie

*„To podstatné je očiam neviditeľné.“
Antoine de Saint-Exupéry (Malý princ)*

**ZÁSADY, POSTUPY A PRÍKLADY
PLÁNOVANIA UDRŽATEĽNEJ
MESTSKEJ MOBILITY**
ŠKOLIACI A METODICKÝ MATERIÁL

**PRÍKLADY DOBRÝCH RIEŠENÍ ULÍC
NA SLOVENSKU A V BLÍZKOM OKOLÍ**
Metodická príručka k udržateľnej mobilite

Kalendár 2022
Ako mať doma v zime teplo a zároveň dýchať čistý vzduch

po	ut	str	štv	pi	so	ne
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

7. 4. Svetový deň zdravia
Myšlienka: Na svete zdravie je základom života. Oslavte ho, pretože zdravie je základom života.

22. 4. Deň Zeme
Aj malými, jednoduchými, ale pravidelnými krokmi môžeme zmeniť svet.

Zverejnil: ste už kompostovali?
Príloha: výukové materiály o kompostovaní.

po	ut	str	štv	pi	so	ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

4. 5. Svetový deň vody
4. 5. Medzinárodný deň hasičov
8. 5. Svetový deň chleba
Chlieb je základom života. Oslavte ho, pretože chlieb je základom života.

10. 5. Svetový deň pohybu ku zdraviu
31. 5. Svetový deň bez tabaku
31. 5. Koniec vykuarovacieho obdobia

po	ut	str	štv	pi	so	ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

1. 9. Začiatok vykuarovacieho obdobia
7. 9. Svetový deň čistoty a modrej oblohy
Svetová organizácia populair! na tento deň máva špeciálnu akciu.
16. 9. Svetový deň ochrany ozónovej vrstvy
16. - 22. 9. Európsky týždeň mobility
Aj ja sa mohol, využijte HSD alebo bicykel.
22. 9. Svetový deň bez dutých kmeňov

po	ut	str	štv	pi	so	ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

12. 11. Svetový deň pneumónie
17. 11. Svetový deň chronických obštrukčných chorôb pľúc
20. 11. Svetový deň bez fajčenia
26. 11. Medzinárodný deň nerakcoviny

po	ut	str	štv	pi	so	ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

1. 12. Svetový deň AIDS
7. 12. Svetový deň detí
19. 12. Svetový deň bez tabaku
26. 12. Svetový deň bez dutých kmeňov

<https://www.populaír.sk/sk/kategorie-dokumentov>

Spoty

<https://www.youtube.com/channel/UCOEgVk4MRkJ7poB5S8RTdPA>

SMOKEMAN

SMOKEMAN videá:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLZCEJpckSlpV3TGeEixJU73JVH1J2mi62>

Mediálne výstupy – TV, rádio, tlač

Projekt LIFE-Populair v relácii na RTVS

09. 08. 2022 Osveta

Šírenie osvetu v oblasti kvality ovzdušia je proces neustálej propagácie. Ochrane ovzdušia a krokoch pre jeho zlepšenie sa snažíme informovať vďaka najväčšiemu množstvu mediálnych výstupov. Jednou z foriem je aj relácia. Viac sa môžete dozvedieť vo videu.

Jana Paluchová
vedúca oddelenia LIFE, Slovenská agentúra životného prostredia

Zdroj: <https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/18782/346726#287>

Gastná doprava je jedným z hlavných zdrojov znečisťovania ovzdušia, po prírmysle, energetike a lokalizácii vykonávaného domácností tučných potrubí. Do ovzdušia sa z výfukových motorov dostávajú znečisťujúce látky, z ktorých najvýznamnejší vplyv na zdravie detí majú práve prachové častice (PM_{10}), oxid dusičitý (NO_x), polyaromatické aromatické uhľovodíky (PAH), oxid uhoľnatý (CO) a ozón (O_3). V dôsledku odierania prevrátiacich a brzdových obložení sa do ovzdušia uvoľňujú tuhé častice a ďalšie kovy, ktoré sa usádzajú na vozovke a následne sa vŕtia do ovzdušia.

ZNEČISTENIE OVZDUŠIA JE ZODPOVEDNÉ ZA 1 Z 10 UMŤŤÍ NA DEŤI MLADŠÍ AKO 5 ROKOV

Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) je viac ako 90 % detí mladších ako 15 rokov vystavených ovzdušiu, ktoré je nebezpečné pre ich zdravie. Deti sú zvlášť citlivé na účinky znečistenia v ovzduší, pretože dýchajú rýchlejšie ako dospelí, a tak sa do ich organizmu dostáva viac škodlivín. Trojnásobná dĺžka vdychu približne dvojnásobí vdychu za kilogram telesnej hmotnosti ako dospelí, čím dieťaťa častejšie sú v úľahu na pľúcach a

zníže v štádiu vývoja, preto sú problémy v dôsledku vychovávania znečisťujúcich látok u nich závažnejšie a trvajú dlhšie. K poškodeniu zdravia môže dochádzať aj pri nižších úrovniach znečistenia. Deti sú vzhľadom na ich veku citlivejšie k zemi, kde znečisťujúce látky z výfukových spalin dosahujú najvyššie koncentrácie.

kolkočloveka je navyše prirodzené, záť zdravé a účelité pre viacerých z nášho dieťaťa. Môže dochádzať do 2 týždňov alebo pešo dáva deform pocit statnosti a slobody, ale aj zodpovedá šia a svoje životné prostredie.

Deťi potrebujú prirodzený, aktívny, minimálne 60 minút denne. Neflex chodza, ale aj jazda na kolobežke, bi skatebore prípadne v kombinácii spôsobu zlepšenie krúživého obehu pomáhajú predchádzať srdcovcu - či a iným civilizačným ochoreniam. Je potrebné pomôha deform lepšie sa zási na túto.

Jedným z opatrení prijatých na zlepšenie kvality ovzdušia na Slovensku je jrn LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia finančne podporila Európska únia. (projektu je znížiť vystavenie obyvateľstva vplyvom látok znečisťujúcich ovzdušie predovšetkým z vykurovania domov a z dopravy. Viac informácií o ovzduší nájdete na www.dnesdycham.sk

RODIČIA, DETI A ZMENA KVALITY OVZDUŠIA

Zlepšenie kvality vzduchu a udržanie dobrého stavu je celospoločenský problém. Jedným zo spôsobov ako sa k tomu dopracovať je vytýčať sa fenoménom „mamataxi“. Očistiť do školy nežli čo na bicykli alebo

Čisté ovzdušie?

Čistý vzduch, ktorý by neobsahoval prach ani znečisťujúce látky, sa v prírode nevytvorí. Určité množstvo emisií v ovzduší, ktoré pochádzajú zo zdrojov, ako sú spaľovacie čerpadlá, ktoré neprodukujú prach, je prirodzené. Ešte väčšie množstvo vzduchu sa vytvára pri výstavbe a prevádzke ľahkých a ťažkých dopravných, pohonných podnikov, priemyslu a domácností v množstvách, ktoré škodia zdraviu ľudí aj prírodným ekosystémom. Najväčšie znečistenie ovzdušia je spôsobené v najväčšom rozsahu v priemyselných oblastiach. Významnú úlohu zohráva tiež reľéf krajiny a prúdenie vzduchu. Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) uvádza, že v ostatných rokoch sa na zhoršení kvality ovzdušia podieľa podstatne a vykurovanie domácností než veľké priemyselné zdroje, ktoré musia splniť emisné normy.

Vykurovanie

Prí spaľovatiné paliv v domácnostiach (číslo, kvalita, počet) vznikajú zdrojmi znečistenia vzduchu, ktoré umiňujú do atmosféry šia v zimnom období na podielu na šiozár kválite ozduchu. Podľa veľkosti sa delia na šatie PM₁₀. V oblastiach, kde sa na vykurovanie domácností používajú tuhé paliv, je výrazný problém aj bezotrápny (práš) spalovania neekvalitného dřevia, najmä vtedy, keď sa

olovo a ortuť. Za tepla sa slabo počasie môžu prekurnozory chemických látok vo výfukových plynoch v ovzduší reagovať a vytvárať nebezpečný prírodný ozón (O_3). A vďaka odieraniu plynajúcich látok do ovzdušia uvoľňujú prachové častice a ťažké kovy, ktoré sa ukladajú do vozovky a následne sa vŕtanim uvoľňujú do vzduchu. Vplyvy znečistenia ovzdušia dopravou pociťujú aj tí, ktorí žijú v blízkosti vyťažených pravých ťahov.

Kde ľudia dýchajú najhorší vzduch

Doprava

Vo výfukových plynoch vozidiel sa nachádzajú oxidy dusíka (NO_x), prachové častice (PM_{10} a $\text{PM}_{2.5}$), oxid siry (SO_2), oxid uhoľnatý (CO) a r

Foto: AFP, EEA

ozón (O₃), sa v súčasnosti vo svete považujú za tri znečisťujúce látky, ktoré najvýznamnejšie pýpávajú na ľudské zdravie. V strednej a vo východnej Európe, respektíve v krajinách, kde

Kvalita ovzdušja na Slovensku

Na Slovensku je v súčasnosti väčším problémom v oblasti kvality ovzdušia znečistenie prachovými časticami PM_{10} , $PM_{2.5}$ a benzopyrénom. Hlavnú úlohu tu zohrá

vykvanenie domácností tuľým
lyhom, doprava, len v niektorých
kalitách je to priemysel. Mestá s
viac znečistením ovzduším sú Jella
a Košice (Veľká Ida). Práve tu
v minulom roku zaznamenal h
noty, ktoré prekračujú zákonom
novení limitní hodnoty pre ochr
ľudského zdravia pre častice PM
Cieľová hodnota pre benzo(a)P
(1 ng/m³) bola prekročená na viá
monitorovacích staníc, v niektor
ľudského zdravia, a sú to najhoršie

Na zlepšenie kvality ovzdušia a zníženie vystavenia obyvateľstva škodlivým vplyvom znečisťujúcich látok je zameraný aj projekt LIFE II. Zlepšenie kvality ovzdušia, ktorá implementuje Ministerstvo životného prostredia SR v spolupráci s partnermi (zverejnenie výsledkov).

Projekt podporila Európska únia
v rámci programu LIFE.

Peniaze a ochrana ovzdušia

26. 09. 2022 Osveta

Súvisí ochrana životného prostredia s peniazmi? Určite áno. Sú prípady, kedy uvedomelým správaním dokážeme naše financie aj ušetriť.

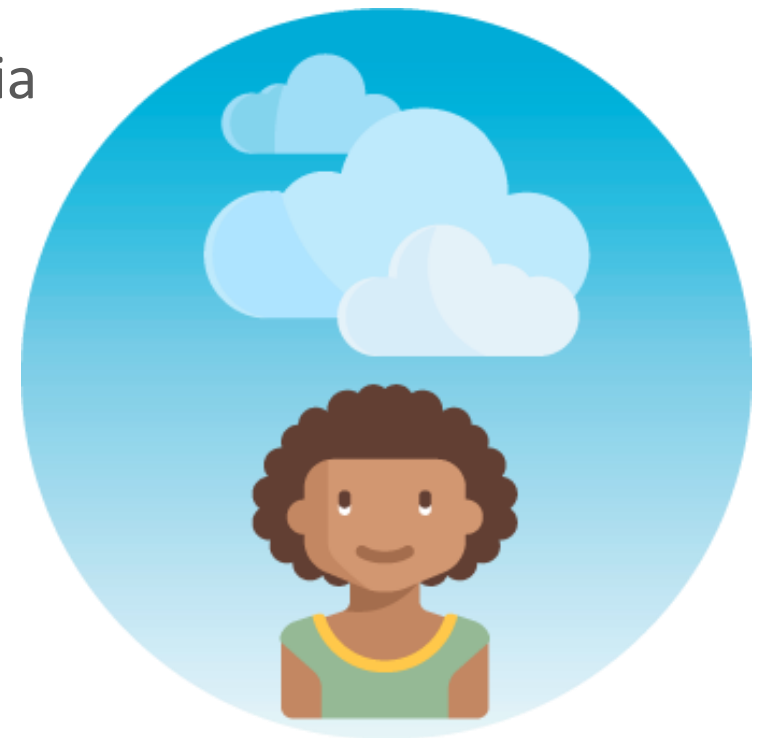

Zdroj: <https://www.rtv.slovensko.sk/televizia/archiv/17402/355724#723>

<https://www.populair.sk/sk/media-o-projekte>

Čo týmto projektom dosiahneme?

- Posilnenie odborných kapacít na oblasť kvality ovzdušia
- Lepšia prepojenosť štátu, samospráv a občanov
- Zvýšená informovanosť orgánov a širokej verejnosti o kvalite ovzdušia a jej vplyve na zdravie ľudí
- Vizualizácia dát na regionálnej úrovni a zlepšenie modelovania a hodnotenia kvality ovzdušia

Zlepšenie kvality ovzdušia a zdravia ľudí

Ďakujeme za pozornosť

Projekt LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia (LIFE18 IPE/SK/000010) podporila Európska únia v rámci programu LIFE.

Projekt je spolufinancovaný z prostriedkov štátneho rozpočtu SR prostredníctvom MŽP SR.